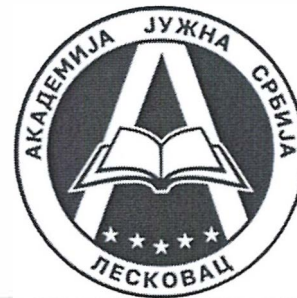

**КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ
АКАДЕМИЈЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЈУЖНА
СРБИЈА**

Лесковац, 2023. године

На основу члана 65. став 7. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017... 67/2021) и члана 66. Статута Академије струковних студија Јужна Србија (број 955/2022 од 26.05.2022. године), Наставно-стручно веће Академије струковних студија Јужна Србија, на седници одржаној дана 09.03. 2023. године, донело је

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ АССЈС

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Кодекса

Члан 1.

Кодексом професионалне етике Академије струковних студија Јужна Србија (у даљем тексту: Кодекс) уређују се правила етичког понашања, етички стандарди и начела у високом образовању, наставном, уметничком и стручно-истраживачком раду, односима између наставника и сарадника, других запослених и студената, ваннаставног особља и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања, начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мере које се изричу за повреду етичких начела.

Примена Кодекса

Члан 2.

Кодекс се примењује у професионалном и јавном деловању наставника, сарадника, студената, ваннаставног особља, као и других учесника у процесу високог образовања у Академији (у даљем тексту: чланови Академије)

Начела Кодекса примењују се на одговарајући начин и на друга лица која нису чланови Академије, али учествују у раду и деловању Академије, под условом да се понашање и деловање тих лица може директно повезати са Академијом.

Органи и тела Академије и њених организационих јединица дужни су, у оквиру својих надлежности, да се старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда на Академији, у складу са Кодексом, као и да обезбеде услове неопходне за упознавање чланова Академије са свим правилима која се тичу њихових права и обавеза.

Поступци прописани Кодексом не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законима и општим актима Академије.

Покретање поступка због повреда Кодекса професионалне етике без основа, а ради наношења штете по углед и достојанство запослених и студената Академије, сматра се злоупотребом Кодекса професионалне етике.

Чланови Академије примењиваће овај Кодекс у доброј намери, а злоупотреба овог Кодекса је основ за утврђивање одговорности.

Циљеви Кодекса

Члан 3.

Кодекс има за циљ очување достојанства професије, унапређивање моралних вредности, очување угледа Академије струковних студија Јужна Србија (у даљем тексту: Академија), заштите вредности знања и подизања свести о одговорности свих запослених и студената.

Сви изрази употребљени у овом Кодексу за означавање мушког или женског рода подразумевају оба рода.

Садржај Кодекса

Члан 4.

Кодекс чини седам тематских целина:

- 1) Основна начела (Поглавље II)
- 2) Етичка правила у наставном, истраживачком и уметничком раду на Академији (Поглавље III)
- 3) Органи и тела за спровођење Кодекса на Академији (Поглавље IV)
- 4) Поступак пред Етичким одбором (Поглавље V)
- 5) Мере за повреду Кодекса (Поглавље VI)
- 6) Евиденција о изреченим мерама (Поглавље VII)
- 7) Прелазне и завршне одредбе (Поглавље VIII)

II ОСНОВНА НАЧЕЛА

Члан 5.

Лица из члана 2 овог Кодекса дужна су да се придржавају следећих начела:

- 1) Академска честитост
- 2) Интегритет
- 3) Колегијалност
- 4) Професионалност
- 5) Слобода мишљења и изражавања
- 6) Забрана дискриминације
- 7) Забрана узнемиравања
- 8) Непристрасност
- 9) Одговорност

Поред начела из става 1. овог члана, запослени и студенти су дужни да поштују и друга Уставом и законом утврђена начела: уважавање и поштовање права свих запослених и студената, поштовање интегритета и достојанства личности, једнакости и праведности, аутономије и других начела.

Академска честитост

Члан 6.

Академска честитост заснива се на самосталности у наставном, истраживачком, стручном и уметничком раду, спровођењу оригиналних истраживања, представљању властитих резултата и на строгом поштовању ауторских права других.

Интегритет

Члан 7.

Начело интегритета подразумева дужност запослених и студената да, водећи рачуна о општем добру, чувају интегритет система високог образовања и укупне делатности Академије, раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, према свом најбољем знању.

Колегијалност

Члан 8.

Учесници образовног процеса, као и други запослени су дужни да негују односе сарадње који су засновани на међусобном уважавању, поштовању и разумевању водећи рачуна о интересима Академије.

Професионалност

Члан 9.

Запослени и студенти у Академији су дужни да своје обавезе према колегама и другим учесницима у процесу високог образовања извршавају одговорно, савесно и професионално, држећи се начела објективности, дијалога, толеранције, непристрасности и међусобног уважавања, уз обавезу сталног стручног усавшавања.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права и достојанства колега и студената.

Тренутни и успутни интереси, било моралне било материјалне природе, не смеју угрозити или компромитовати слободу стварања, истраживачки и стваралачки дух.

Морално неприхватљиво понашање јесте свако непоштовање утврђених правила, како деловањем тако и пропуштањем да се делује, чиме се угрожава или компромитује слобода стварања, академска слобода, професионалност и академски дух.

Као посебан облик морално неприхватљивог понашања издваја се плагирање научних, стручних односно уметничких радова и идеја учињено од стране запослених и студената.

Слобода мишљења и изражавања

Члан 10.

Академија подржава и подстиче слободу мишљења и изражавања. Запослени и студенти су слободни и одговорни да у раду траже и бране истину, подстичу слободан и одговоран прилаз учењу и исказивању стеченог знања.

Забрана дискриминације

Члан 11.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у Академији.

Дискриминација означава свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији,

имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Стручност, способност и професионалне заслуге, као и оспособљеност и резултати у обављању одређене врсте делатности, послова и задатака, једини су релевантни критеријуми вредновања и напредовања.

Забрана узнемиравања

Члан 12.

Забрањена је свака врста узнемиравања, а посебно када се заснива на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Узнемиравањем се сматра свако непримерено понашање према другом лицу које има за циљ повреду личног достојанства и ометање у обављању радних задатака.

Узнемиравањем се нарочито сматра сваки чин, појединачни или понављан, вербални или физички, који ствара или доприноси стварању непријатног и непријатељског радног окружења и амбијента у којем лице борави и ради.

Неприхватљиво је свако сексуално узнемиравање, као специфичан облик узнемиравања, које се манифестује као упућивање нежељених и непримерених предлога и опаски сексуалне природе, излагање сексуално увредљивог и узнемирујућег материјала, захтевање сексуалних услуга у замену за предузимање или непредузимање одређених активности, недозвољено физичко додиривање и физичко напаствовање и свако друго понашање (ругање, исмејавање, и сл.) које има за циљ повреду личног достојанства, самопоуздања и психолошке стабилности, ометање у обављању послова, омаловажавање других и које ствара или доприноси стварању непријатног и непријатељског радног окружења и образовног амбијента.

Начело непристрасности

Члан 13.

Учесници образовног процеса дужни су да се држе начела непристрасности и не смеју да допусте да ставови или мишљења о појединцима, друштвеним групама и делатностима који нису утемељени на искуству или рационалним аргументима, већ су донети унапред и засновани су на неоправданим генерализацијама и предрасудама утичу на њихову објективност у академским, административним, пословним и управљачким делатностима.

Начело одговорности

Члан 14.

Учесници образовног процеса дужни су да се брину о интересима Академије у духу развоја академских слобода, а посебно у погледу испитивања, аргументоване расправе, критике, толеранције и одговорног трагања за оптималним решењима.

Под неодговорним понашањем сматрају се:

- 1) несавесно управљање пословима и имовином Академије и онемогућавање или отежавање њиховог коришћења од стране других чланова;
- 2) употреба имовине Академије за приватне, комерцијалне, политичке, верске и друге ваннаставне сврхе без посебног одобрења у складу са законом;
- 3) коришћење имена и обележја Академије за приватне комерцијалне или некомерцијалне потребе, како би се створио утисак да иза остваривања тих потреба стоји Академија.

III ЕТИЧКА ПРАВИЛА У НАСТАВНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ

Дужности Академије и наставника

Члан 15.

Академија је дужна да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године оба нивоа студија које организује, упозна студенте са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препривавања.

Наставници и сарадници су дужни да:

- 1) обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета у оквиру студијског програма;
- 2) теже постизању и преношењу квалитетних научних и стручних сазнања из своје научно- стручне области и предмета који се изводе на студијама;
- 3) понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- 4) вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- 5) савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања (ненавођење идеја и радова других аутора, нецитирање или препривавање туђих дела-радова и др.);
- 6) обезбеде транспарентност, јавност и објективност оцењивања испита и завршних радова;
- 7) поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде Академије;
- 8) уздрже се од сваког условљавања приступања испиту, условима који нису дефинисани у одредбама правила студирања, наставног плана и студијског програма, а нарочито од наметања услова који наставнику или сараднику доносе личну финансијску или другу корист;
- 9) узимају у обзир мишљење и оцене студената о квалитету наставе.

Запослени су дужни да своје професионалне обавезе и дужности обављају у складу са законом и непристрасно.

Запослени су дужни да избегавају ситуације које за последицу могу имати кршење објективности и непристрасности, посебно између запослених који су у узајамном хијерархијском односу, односно које укључују оцењивање туђег рада и достигнућа, одлучивање о статусу лица која су хијерархијски подређена, њиховом професионалном напредовању, погодностима, награђивању или кажњавању, као и ситуације које укључују било који облик узнемиравања хијерархијски подређених.

Неприхватљиве праксе у настави

Члан 16.

Учесницима образовног процеса није дозвољено да користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита.

Преписивањем се сматра и недозвољено примање и давање помоћи, а које има за циљ недопуштени утицај на тачност оцењивања на испитима, као и у другим облицима вредновања рада запослених и студената.

Учесницима образовног процеса није дозвољено да приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима доносе приватну, материјалну и другу корист.

Члан 17.

Уколико наставници, сарадници и студенти Академије обављају наставу или праксу у којој учествују деца, дужни су да са њима поступају уз уважавање правних и етичких стандарда.

Није дозвољено истраживање које може да проузрокује физичко, психичко или правно угрожавање учесника истраживања, њихов интегритет и достојанство.

Није дозвољено присвајање резултата рада деце (као што су цртежи, слике, писани састави, презентације, продукти информационих технологија и друге сличне форме), или њихово коришћење ван редовног програма наставе, стручног усавршавања и ваннаставних активности студената,

наставника и сарадника, без одговарајућег обавештавања образовне или друге установе у коју је дете укључено, родитеља или старалаца и без изричитог пристанка детета или његових законских заступника.

Коришћење резултата рада деце из става 2. овог члана ближе ће се уредити уговором између Академије и одговарајуће образовне или друге установе у коју је дете укључено.

Члан 18.

Физички интегритет, права и достојанство свих лица која учествују као испитаници и други учесници у стручном истраживању морају да буду на одговарајући начин заштићени. Није дозвољено истраживање које може да проузрокује недопустив ризик од угрожавања, као ни подржавање, подстицање или прикривање таквог истраживања које спроводе други чланови Академије.

У истраживањима у којима учествују људи, поштује се принцип добровољности њиховог учешћа. Сагласност за учешће у истраживању подразумева свестан пристанак добијен након адекватног обавештавања учесника о њиховим правима, природи и циљевима истраживања, као и начину њиховог учешћа. Чин пристанка се формализује давањем писмене сагласности установе, учесника или, у посебним околностима, родитеља, старатеља, законског заступника или најближег сродника.

Истраживачи су у обавези да штите приватност и анонимност учесника, као и поверљивост података.

Ако у активностима из става 2 овог члана учествују деца мора да буде обезбеђено поштовање њихових права у складу са правним и етичким стандардима. За учешће деце узраста до 14 година писмени или усмени пристанак за учешће у истраживању дају родитељи или старатељи, а деца старија од 14 година могу сама дати писмени или усмени пристанак.

Однос према животној средини

Члан 19.

Чланови Академије су дужни да негују одговоран однос према животној средини и животном окружењу, како физичком тако и друштвеном, у складу са прописима.

Плагирање

Члан 20.

У истраживачком раду није дозвољено плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање.

Забрана из става 1. овог члана се односи на све писане радове наставника, сарадника и студената Академије (семинарски рад, завршни рад, мастер рад, рад у часопису, уџбеник, монографија, поглавља у зборницима и сл.), као и несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и истраживачком раду.

Члан 21.

Плагирање је:

- представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и резултата истраживања и њихово приказивање као својих, као и дословно преузимање текста другог аутора, односно копирање из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целисти, без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;
- препричавање или сажимање текста другог аутора из електронских или штампаних извора, са српског или страног језика, у деловима или целисти, без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања препричаног дела;
- представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућег навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет.

Учесници образовног процеса гарантују изворност радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили.

Лажно ауторство

Члан 22.

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у изради рада.

Измишљање и кривотворење резултата

Члан 23.

Измишљање и кривотворење резултата је деловање којим се манипулише предметом, или процесом истраживања, са циљем да резултати истраживања буду намерно подешени или тенденциозно протумачени.

Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и истраживачком раду.

Аутоплагирање

Члан 24.

Аутоплагирање је поновно објављивање свог раније објављеног рада или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног.

Заштита ауторских права и права интелектуалне својине

Члан 25.

Академија је дужна да предузима мере у сврху унапређивања и промовисања поштовања ауторских права и права интелектуалне својине.

Измишљање и преправљање препорука

Члан 26.

Недозвољено је измишљање и преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа.

Примање поклона и других добара и услуга

Члан 27.

Учесници у образовном процесу не смеју да траже нити да примају, за себе или за друга лица, поклоне или услуге, уколико постоји оправдана претпоставка да ће тиме бити извршен утицај на њихову објективност и испуњавање професионалних обавеза. Исти су дужни да утичу на сузбијање сваког покушаја корупције у Академији и да пријаве сваки такав случај, у складу са законом и општим актом установе.

Корупција

Члан 28.

Чланови Академије су дужни да утичу на сузбијање сваког облика корупције и противзаконитих радњи на Академији, као и да пријаве сваки такав случај, у складу са законом.

Законито и непристрасно обављање професионалних обавеза

Члан 29.

Чланови Академије су дужни:

- 1) да своје професионалне обавезе и дужности обављају у складу са законом и непристрасно;
- 2) да не користе свој положај за стицање било какве користи или погодности за себе или повезано лице;
- 3) да при обављању својих професионалних обавеза и дужности избегавају стварање односа зависности према лицима која би могла да утичу на њихову непристрасност, а у случају да такав однос већ постоји дужни су да га отклоне;
- 4) да избегавају ситуације које могу за последицу да имају кршење објективности и непристрасности, посебно између чланова Академије који су у узајамном хијерархијском односу, односно који укључују оцењивање туђег рада и достигнућа, или одлучивање о статусу лица која су хијерархијски подређена, њиховом професионалном напредовању, погодностима, награђивању или кажњавању.

Обављање послова и делатности ван Академије

Члан 30.

Запослени не могу обављати ниједан посао или делатност који су у супротности са њиховим професионалним обавезама у Академији или утичу на њихов интегритет и објективност.

При обављању послова и делатности ван Академије чланови Академије су дужни да се придржавају закона и општих аката Академије, којима су регулисана њихова права и обавезе.

Сукоб интереса

Члан 31.

Учесници у образовном процесу су дужни да избегавају сукоб интереса.

Сукоб интереса је ситуација у којој приватни интерес запосленог и са њим повезаног лица утиче или може да утиче на законито и непристрасно обављање професионалних обавеза (доношење професионалних одлука или предузимање професионалних радњи) и дужности.

Приватни интерес је било каква корист или погодност за учесника у образовном процесу или са њим повезаног лица.

Повезана лица су лица која се са учесником у образовном процесу налазе у посебном односу: чланови породице (супружник или ванбрачни партнер, родитељ или усвојитељ, дете или усвојеник), крвни сродници у правој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, као и физичко и правно лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са учесником у наставном процесу.

Учесници у образовном процесу не смеју радњама и активностима које проистичу из обављања њихових професионалних обавеза и дужности своје сроднике из става 4. овог члана стављати у повлашћен положај у односу на друга лица.

Транспарентност и поверљивост

Члан 32.

Запослени у свом раду промовишу транспарентност а кад су у поседу поверљивих података дужни су да штите тајност тих података. Под поверљивим подацима сматрају се они подаци који су као такви

утврђени законом, општим актима Академије или одлуком надлежног органа.

Недозвољено је откривање поверљивих података из става 1. овог члана другим запосленима, као и трећим лицима, изузев ако је такво откривање део уобичајеног обављања посла у Академији, односно уколико постоји законски основ или професионална обавеза да такво откривање буде обављено.

Професионално напредовање

Члан 33.

Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције запослених мора да буде објективна, непристрасна и утемељена на унапред утврђеним и транспарентним критеријумима.

Процене о условима за професионално напредовање других чланова заснива се искључиво на критеријумима који су релевантни за вршење професионалних обавеза, односно на показаној стручности, таленту и професионалним резултатима.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања.

Наставници имају професионалну одговорност да брину о обезбеђивању наставног подмлатка Академије и да подстичу њихово напредовање и осамостаљивање.

Јавно иступање

Члан 34.

Чланови Академије имају право на јавно иступање и слободу изражавања, укључујући и наступе пред публиком и у средствима јавне комуникације, као и на слободно изражавање ставова у штампаним и електронски доступним материјалима.

Чланови Академије не смеју да посредно или непосредно забрањују, ометају, ограничавају или било чиме условљавају јавне наступе других чланова, односно слободу изражавања на тим наступима.

Чланови Академије који јавно наступају у име Академије дужни су да у јавност износе ставове Академије, у складу с највишим етичким и професионалним стандардима.

Заштита ауторских права и права интелектуалне својине

Члан 35.

Наставници и сарадници имају обавезу да предузимају мере у циљу унапређивања и промовисања поштовања и заштите ауторских права и права интелектуалне својине.

Однос према студентима

Члан 36.

Наставници морају подстицати слободан, одговоран и озбиљан приступ студирању.

Обавезе наставника су да у преношењу знања примењују највише научне, стручне, професионалне и етичке стандарде.

Члан 37.

Наставници развијају партнерски однос са студентима у процесу образовања, односно студирања, они су и њихови саветници и сарадници који су одговорни за успостављање међусобног уважавања и поверења, уз поштовање њихове личности и њихових слобода и права.

Члан 38.

Наставник је дужан да у праћењу рада и оцењивању студената примењује објективне, поуздане и проверене, као и уједначене критеријуме.

Такође је дужан да примењује искључиво параметре релевантне за оцењивање, односно исказано знање, изнесене чињенице, разумевање материје, стечене компетенције и показану способност студената да усвојена знања примене у пракси.

Наставник своје захтеве мора прилагодити средствима која су приступачна, литературе и методама

које су биле доступне студентима у току студирања или истраживачког рада.

Члан 39.

У циљу остварења професионалног и моралног односа наставника и сарадника у настави према студентима забрањено је недолично понашање према њима, вређање студената, угрожавање њиховог личног достојанства, злостављање и злоупотреба било које врсте, а посебно сексуално искоришћавање и злостављање.

Члан 40.

Ненаставно особље, као важан чинилац у функционисању Академије, дужно је да студентима пружа тачне и јасне информације и савете у циљу њихове што боље обавештености.

У циљу остварења професионалног и моралног односа ненаставног особља према студентима забрањено је недолично понашање према њима, вређање студената, угрожавање њиховог личног достојанства, злостављање и злоупотреба било које врсте, а посебно сексуално искоришћавање и злостављање.

Однос студената према запосленима

Члан 41.

Студенти су дужни да наставнике и сараднике који их воде у процесу образовања, односно студирања, као и ненаставно особље које им пружа потребне информације и услуге у процесу студирања уважавају и поштују њихова права и обавезе.

Члан 42.

Није дозвољено било које понашање које угрожава извођење наставе и квалитет образовања и обезвређује напоре наставника, ненаставног особља и других студената на стварању услова за унапређење и извођење наставе у складу са плановима и програмима.

Забрањено је коришћење мобилних телефона за време трајања наставе. Забрањено је бучно и агресивно понашање у просторијама и ходницима Академије, одсека и наставних база.

Члан 43.

Студенти су обавезни да при сусрету са наставницима, сарадницима и ненаставним особљем исте уљудно поздраве.

Неприхватљиво је да се студенти обраћају запосленима са храном или гумом за жвакање у устима, рукама у џеповима, и сл.

Члан 44.

Забрањено је улажење у радне просторије (канцеларије и кабинете) без претходне најаве тј. куцања и добијања одобрења за улазак.

Однос према колегама

Члан 45.

Колегијални односи заснивају се на:

- међусобном личном и професионалном уважавању;
- разумевању за личне и професионалне дилеме и проблеме;
- солидарности, заједничком формулисању и остварењу специфичних интереса свих на Академији.

Члан 46.

Запослени и студенти Академије су дужни да у размени идеја и критика уважавају туђа легитимна мишљења и ставове. У сучељавању идеја и ставова морају се поштовати личност и стручни и научни дигнитет опонента.

У колегијалној расправи о стручним и истраживачким проблемима могу се супростављати само стручни и професионални аргументи.

Члан 47.

Свесни чињенице да су у процесу образовања у коме стичу високо стручна знања, студенти су дужни да се према својим колегама односе тако што ће уважавати њихов лични интегритет и њихова људска права и слободе.

Сваком студенту је забрањено да вређа другог студента, угрожава његово лично достојанство, злоставља и злоупотребљава, а посебно сексуално искоришћава и злоставља, злоупотребљава резултате његовог рада или врши било коју другу врсту злоупотребе својих колега.

Однос према институцији

Члан 48.

Запослени и студенти дужни су да својим понашањем и професионалним ангажовањем чувају интегритет Академије, радећи по свом најбољем знању, савесно и посвећено и успостављајући односе са другим појединцима или институцијама уз поштовање правила пристojности, морала и укупне културе понашања.

Општи интерес запослених и студената Академије у оквиру професионалног ангажовања у Академији, мора бити испред личног интереса сваког појединачног члана.

Члан 49.

Запослени и студенти Академије су дужни да поштују организацију Академије, овлашћене појединце и органе. Истовремено су слободни да аргументовано критикују организацију и начин рада институције, рада органа или појединца, као и да предлажу промену правила на којима институција почива.

Члан 50.

Наставници су дужни да ангажман, карактер и обим обавеза ван Академије ускладе са радом и интересима институције у којој су у сталном радном односу.

Наставници и други запослени су дужни да воде рачуна о могућем сукобу интереса и (не)усклађености својих јавних функција и приватног ангажовања са статусом на Академији.

Студенти су дужни да својим понашањем чувају интегритет Академије, уз поштовање правила пристojности, морала и укупне културе понашања.

Члан 51.

Најгрубље повреде академског понашања су: неприхватљиви облици лобирања, уцене, притисци, протекционизам и сви други облици нечасних утицаја који воде кршењу стручних критеријума и стандарда у обављању послова на Академији.

Запослени не сме нудити, давати, стављати у изглед, обећавати или прихватити новац, ствар, право или услугу или могућност утицаја од другог лица са којим је у пословном односу.

Члан 52.

Запослени не сме користити поверљиве информације и пословне могућности у циљу прибављања

материјалне или нематеријалне користи за себе или друга лица.

У циљу испуњења обавеза из става 1. овог члана запослени не сме нарочито да:

- 1) користи у личне сврхе информације до којих је дошао на основу положаја у Академији;
- 2) користи у личном интересу пословне могућности за које је Академија заинтересована или би могла бити заинтересована;
- 3) прикрива информације до којих је дошао на основу положаја, а које могу бити од значаја за доношење пословних одлука.

Члан 53.

У просторије Академије, запослени и студенти могу улазити примерено одевени и уредни. У току извођења наставе неопходно је имати уредну и чисту одећу.

Није дозвољен улазак у просторије Академије:

- одевенима у изразито кратке сукње, шорте или панталоне које нису дуге, у панталоне- хеланке или у панталоне које обнажују поједине делове тела испод панталона;
- одевенима у мајицу која обнажује рамена односно у мајицу без рукава -„трегер мајицу“ или у мајицу, односно у кошуљу која због недовољне дужине обнажује тело у пределу појаса;
- обувенима у папуче, клопке, нануле и сличну обућу;
- са наочарима за сунце и качкетом на глави, поготову током присуства на настави;
- са видљивим тетоважама, пирсингом и сл.

Члан 54.

Није дозвољено конзумирати храну и пиће за време наставе, као ни у учионицама, слушаоницама, амфитеатрима и другим просторијама у којима се обавља настава.

Члан 55.

Запослени и студенти су дужни да се међусобно једни другима обраћају са дужним поштовањем и уважавањем, без употребе непримерених речи, гестова и висине гласа.

Запослени и студенти који у просторијама Академије не поступају на начин прописан овим чланом биће удаљени, односно спречени да уђу у просторије Академије.

IV ОРГАНИ И ТЕЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ КОДЕКСА

Органи и тела за спровођење Кодекса

Члан 56.

У поступку утврђивања повреда Кодекса и развоја етичких стандарда учествују Наставно-стручно веће Академије, Наставно-стручно веће одсека и Етички одбор.

Етички одбор

Члан 57.

Наставно-стручно веће Академије, на предлог председника Академије именује Етички одбор Академије.

V ПОСТУПАК ПРЕД ЕТИЧКИМ ОДБОРОМ

Предлог за утврђивање повреде Кодекса

Члан 58.

Поступак пред Етичким одбором покреће се предлогом.

Предлог може поднети сваки члан Академије. Предлог може поднети свако пунолетно лице које сматра да је понашањем неког члана Академије извршена повреда Кодекса професионалне етике.

Предлог се упућује Етичком одбору и садржи: име, презиме и адресу члана Академије против

кога се подноси предлог, прецизан опис понашања за које се сматра да представља повреду Кодекса професионалне етике, конкретне околности случаја, место, време и начин извршења, као и доказе којима се поткрепљују наводи из захтева, име и презиме предлагача.

Непотписани предлози се не узимају у разматрање.

Предлог разматра Етички одбор.

Уколико Етички одбор нађе да не постоје услови за вођење поступка за утврђивање одговорности за повреду Кодекса професионалне етике или постоји основ за неку другу врсту одговорности, обуставиће поступак и о томе обавестити предлагача.

Ток поступка пред Етичким одбором

Члан 59.

Етички одбор спроводи поступак у првом степену.

Етички одбор доставља предлог члану Академије против кога је предлог поднет најкасније у року од 15 дана од дана утврђивања постојања услова за покретање поступка у првом степену од стране Етичког одбора и оставља му рок од 10 дана да се изјасни по поднетом предлогу.

Етички одбор писменим путем обавештава Наставно-стручно веће одсека у којем је запослен члан Академије против кога је поднет захтев за утврђивање повреде Кодекса професионалне етике најкасније у року од 15 дана од дана утврђивања постојања услова за покретање поступка у првом степену од стране Етичког одбора.

Наставно-стручно веће одсека у року од 30 дана доставља своје мишљење.

По истеку наведеног рока за достављање мишљења Наставно-стручног већа одсека, Етички одбор заказује усмену расправу на коју позива предлагача, противника предлагача, сведоке и друга заинтересована лица.

Члан 60.

Расправу отвара председник Етичког одбора који проверава да ли су уредно позвана сва лица која треба да присуствују расправи и да ли су присутна.

Расправа се може одржати у одсуству једне или обе странке, уколико су уредно позване. Расправа започиње наводима предлагача и противника предлагача, затим се изводе докази (саслушање сведока, читање писмена и др).

Свакој од странака мора се омогућити да се изјасни о наводима друге странке у поступку. Председник Етичког одбора се стара да се изнесу све чињенице и изведу сви докази који су од значаја за доношење одлуке.

Чланови Етичког одбора такође могу постављати питања странкама и сведоцима.

По окончању доказног поступка, приступа се идентификовању релевантних чињеница и процени да ли има елемената повреде Кодекса професионалне етике, процени тежине повреде и изрицању одговарајуће мере.

Расправа, по правилу, има једно рочиште. Уколико Етички одбор процени да се сви докази не могу извести на једном рочишту, може заказати ново рочиште.

Члан 61.

Када сви релевантни докази буду изведени, председник Етичког одбора позива предлагача и противника предлагача да дају завршну реч, након чега објављује да је расправа закључена.

По закључењу расправе, Етички одбор се повлачи ради доношења одлуке.

Уколико утврди да противник предлагача није учинио повреду Кодекса професионалне етике, Етички одбор доноси одлуку којом констатује да није учињена повреда, те се противник предлагача ослобађа одговорности.

Ако Етички одбор нађе да у понашању противника предлагача има елемената повреде Кодекса професионалне етике, разматра тежину повреде и у односу на степен тежине повреде Кодекса професионалне етике оглашава противника предлагача одговорним за учињену повреду и изриче му одговарајућу меру.

Етички одбор је дужан да у року од 15 дана изради одговарајућу одлуку и достави је странкама. Одлука садржи: увод, изреку, образложење и поуку о правном леку.

Члан 62.

Предлагач и противник предлагача могу изјавити приговор против одлуке којом нису задовољни. Приговор се подноси, преко Етичког одбора, Наставно-стручном већу Академије у року од осам дана од дана достављања одлуке Етичког одбора.

Етички одбор доставља приговор другој странци и оставља јој рок од пет дана да се изјасни о приговору.

О приговору одлучује Наставно-стручно веће Академије, без расправе.

Неблаговремени и недозвољен приговор се одбацује. Неоснован приговор се одбија.

Уколико нађе да је приговор основан, Наставно-стручно веће Академије може да усвоји приговор и укине одлуку Етичког одбора против које је уложен приговор, а предмет врати Етичком одбору да у поновљеном поступку отклони чињеничне недостатке или повреде процедуре.

Етички одбор може преиначити одлуку уколико установи да изречена мера не одговара утврђеном чињеничном стању.

Поступак пред Етичким одбором је бесплатан. Свака странка сноси своје трошкове.

VI МЕРЕ ЕТИЧКОГ ОДБОРА

Члан 63.

У поступку утврђивања повреда Кодекса професионалне етике Етички одбор може изрећи следеће мере:

- 1) опомену
- 2) јавну опомену
- 3) јавну осуду

Одређивање мере која се изриче учиниоцу се врши у зависности од тежине учињене повреде, штете која је нанета угледу Академије, одлуке Етичког одбора и активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху отклањања последица повреда Кодекса.

Утврђена одговорност учиниоца за учињену повреду Кодекса не утиче на његову евентуалну одговорност по другим основама (дисциплинска, прекршајна или кривична).

Опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће овакав вид писаног упозорења, без објављивања истог, довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. Опомена се уноси у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, студента или ненаставног особља.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће јавно објављивање ове мере довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. Јавна опомена се објављује на седници Наставно-стручног већа Академије и седници Наставно-стручног већа одсека на којој је распоређено лице којем се изриче јавна опомена, односно где студира.

Јавна осуда изриче се учиниоцу тешке повреде етичких начела Кодекса или учиниоцу којем је раније изречена мера опомене или јавне опомене и за кога се може очекивати да ће јавно објављивање ове мере довољно утицати да више не врши повреде Кодекса. Јавна осуда се објављује на седници Наставно-стручног већа Академије и седници Наставно-стручног већа свих одсека Академије, на огласним таблама и веб-страници Академије.

VII ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ МЕРАМА

Члан 64.

О изреченим мерама за повреде Кодекса професионалне етике Академија води евиденцију.

У евиденцију из става 1. овог члана уносе се: лични подаци учиниоца повреде Кодекса, врста повреде Кодекса, изречена мера и датум доношења одлуке.

Изречене мере јавне опомене и јавне осуде чине саставни део досијеа наставника, сарадника, студента или ненаставног особља и не могу се брисати.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65.

На питања која нису уређена овим Кодексом, сходно се примењују одредбе Закона о општем управном поступку.

Члан 66.

Овај Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Академије.

Председавајући НСВ АССЈС

В.д. председника АССЈС

др Предраг Стаменковић, проф. с.с.